

συμπεριφοράν, τοὺς τρόπους, καὶ ἐτι μᾶλλον εἰς τὰς πράξεις τῆς, τοὺς χαριεντισμοὺς ἰκαίνουσ, οἵτινες ἐπεκράτουσαν κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη καὶ ἀπὸ τῆς βασιλείας Φραγκίσκου τοῦ Α'. Τὸ μῖσος καὶ ὁ φθόνος ἀνέλαβον, οὕτως εἶπεν, νὰ ἐκθέσωσι τὰ ἀποπήματα τῆς Ἄννης· ἡ δὲ ὑποκόμητσα τοῦ Ροσχερόστ, γυναικαδέλφη τῆς βασίλισσας, ὑπῆρξεν ἡ πρώτη αὐτῆς κατηγορος. Αἱ διαβολαὶ τῆς τίποτε δὲν ἐσεβάσθησαν. Ἡ φύσις ἐμείνανθῃ μέχρι τοῦ θυσιαστηρίου τῆς, ὑπὸ τῆς γυναικὸς ταύτης, ἣτις εἶχε προσκτήσει τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Ἑρρίκου, τοῦ ὁποίου ἡ διεσπασμένη ψυχὴ εἶχεν ἀνάγκη νὰ διδῇ πίστιν εἰς πᾶσαν κακίαν.

Τὴν 1 Μαΐου τοῦ 1526, ἡ σὺλὴ εὐρίσκειτο εἰς Greenwich. Τὴν ἐπέραν ἐκείνην ἐδόθη χορὸς καὶ συνῳδία· ἡ δὲ εὐθυμία τῆς βασίλισσας οὐδέποτε ὑπῆρξε ζωηροτέρα. Ὁ Ἑρρίκος παρατηρῶν ἐνόμισεν ὅτι τὰ πρὸς τὸν ἀδελφὸν τῆς θλίμματα τῆς βασίλισσας ἦσαν ἐκφραστικὰ, διὸ καὶ ἐταράχθη· μετὰ τινος σιγῆς, ὁ βασιλεὺς τοῦ Νορβῆ, χορεύσας, ἐπλησίασε πρὸς τὴν βασίλισσαν· ἐκ τοῦ χοροῦ καὶ τοῦ καύσωτος ὁ ἰδεὼς κατέβη ἀπὸ τοῦ προσώπου του· ἡ βασίλισσα μετὰ τὴν ἄσπασα πρὸς αὐτὸν τῷ ἔρριψε τὸ βινόμακτρον τῆς. . . . Ὁ βασιλεὺς ἐξέρεν ὕδριν τρομεράν, καὶ ἐν τῇ σιγῇ ἔγκαταλείπει τὸ Greenwich ἐπιστρέψεν εἰς Λονδίον. Δι' ὅλης ἐκείνης τῆς ἡμέρας εἶχε φανῆ σύνουσ. Ἡ αἰρηθὶς οὕτῃ ἀναχώρησις ἐπέσει τὴν ἐναντίαν μερίδα τῆς Ἄννης, οὗ ὁ βασιλεὺς εἶχεν ὀργισθῆ κατ' αὐτῆς. Ἡ βασίλισσα ὅμως, ὡς ἦτο αἰετοπε ἀπερίσκεπτος, ἐγέλασεν διὰ τὴν ἀνήγγειλον τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἑρρίκου.

— Ὁ ἀ ἐπανεῖθη, ἀπήνησεν.

Ἄλλὰ δὲν ἐπανῆλθε, καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν πάντες οἱ κατηγορηθέντες ὡς συνεργοὶ τῆς μοιχείας τῆς βασίλισσας συνελήθησαν καὶ ἀπήχθησαν εἰς τὸν Πύργον.

Ἡ Ἄννα μαθούσα τὸ ἀποτελεσμα τοῦτο τῆς ὀργῆς τοῦ γίγρος, μετ' οὗ συνεδέετο δι' ἀλύσεως, ἐνόμισεν ἐαυτὴν εἰς κίνδυνον.

— Ἐχάθη, ἀνέκραξε κλαίουσα πρὸς τὴν μητέρα τῆς καὶ πρὸς τὴν κυρίαν Μητλήν, μίαν τῶν ὑπασιστριῶν τῆς, ἐχάθη διὰ παντός.

Τῷ ὄντι, τὴν πρωίαν τῆς ἐπιούσης συνελήθη, ἐτίθη εἰς ἄμαξαν ὄλωσ μόνη καὶ ἀπήχθη εἰς τὸν Πύργον, ὅπου ἐφυλακίσθη ἐντὸς δωματίου ὑπὸ αὐστηροτάτην ἐπιτήρησιν.

Ὁ Ἑρρίκος ἐσπευδε πάντοτε ν' ἀπολαύσῃ τοὺς καρπούς τοῦ ἐγκλήματός του ἅμα ἡ σκληρὰ αὐτοῦ ψυχὴ τὸ συνελάμβανα. Ὅθεν τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς φυλακίσεως τῆς βασίλισσας συνεκρότησε δικαστήριον ἐκ δώδεκα δικαστῶν, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ κόμητος τοῦ Σουρόλκ, γυναικαδέλφου τοῦ βασιλέως (1). Τὴν 15 Μαΐου συνῆλθον εἰς τὸν ἴδιον Πύργον· ἡ δὲ βασίλισσα ἐνεφανίσθη ἐνώπιον των. Διευκρινίσθη ὑπὲρ τῆς ἀθώτητός τῆς, καὶ γονυπετήσασα οὐχὶ ἐνώπιον τῶν δικαστῶν τῆς, ἀλλ' ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὡμωσεν ἐπὶ πᾶν ὅ,τι οἱ χριστιανοὶ ἔχουσιν ἱερώτερον, ὅτι ἦτο ἀγνή παντὸς ἐγκλήματος. . . Τὴν ἀνέκρινον μετ' αὐστηρό-

τάτης ἀκριβείας, ἐξητάσθη ὡς ἐνοχος ἐγκλήματος καθοσιώσεως· ἡ δὲ ἀτυχὴς βασίλισσα μόνον δι' ἔλλειψιν νοὸς ἦτο ἐνοχος, καὶ διὰ ὑπερβολικὴν κουφότητα. . . Ὁμολόγησε γεγονότα τόσον ἀσήμεντα καθ' ἑαυτὰ, ὥστε οὔτε νεανίδος ἐξομολόγησις δὲν ἤθελε προσβληθῆ δι' αὐτῶν.

Τέλος τὸ δικαστήριον τὴν ἀθώωσε· ἀλλ' ὁ δούξ τοῦ Σουρόλκ ὑπεχρέωσε τοὺς δικαστὰς νὰ συσχεθῶσι καὶ ἀποφασίσωσιν ἐκ δευτέρου, ὅπερ καὶ ἐγένετο· ἀλλ' ἤδη ἡ Ἄννα κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

Οὐδεὶς ἐξ ὧων, ὅσους αὐτὴ εἶχεν ὑποχρεώσει, ἐτόλμησε νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνὴν διὰ τὴν ὑπερασπισθῆ. Τὸ εἶδωλον ἐκείνο τῆς τύχης ἐγκατελείφη παρὰ πάντων ἅμα στραφέντος τοῦ τροχου τῆς προστατίδος τῆς. Καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς τῆς, ὁ δούξ τοῦ Νορφόλκ, ἐγένετο ἄσπονδος αὐτῆς ἐχθρὸς. Μόνος ὁ Γράμμερ δὲν τὴν ἐγκατέλιπε.

Τὸ δικαστήριον, τὸ ὁποῖον ἐδίκασεν αὐτὴν τε καὶ τὸν ἀδελφόν τῆς, προεδρεύετο, ὡς εἴρηται, ὑπὸ τοῦ δουκὸς Νορφόλκ, καὶ συνέκειτο ἐκ τοῦ μαρκεσιῦ τοῦ Ἐξετέρου, τοῦ κόμητος Ἀρυνδελουκαὶ ὑπὸ εἰκοσι τριῶν ἄλλων πατρικίων· ὁ θεὸς τῆς προέδρευεν αὐτοῦ ὡς μείστας τῆς Ἀγγλίας. Ἡ Ἄννα ὑπερασπίσθη μόνη τῆς. Ἡ ἀπόφασις ἐμπεριλάμβανεν ὅτι κατεδικάζετο ν' ἀποκεφαλίσθῃ ἢ νὰ καῆ κατὰ τὴν ἀρέσκειαν τοῦ βασιλέως. . . Ὁ βασιλεὺς εὐηριστήθη, χαρίζομενος, νὰ διατάξῃ τὴν ἀποκεφάλισιν.

Ἄν καὶ κατὰ τὸν βίον τῆς ἡ Ἄννα ὑπῆρξε κοῦφος καὶ λιαν ἀσυνεπῆς εἰς τὰς πράξεις τῆς, κατὰ τὸν θάνατον τῆς ὅμως ἐδείξε μεγαλεῖον εὐγενὲς καὶ εἰς βασίλισσαν ἀμύζον. Ὑπάρχουσιν εἰς τὰς γυναικεῖας ψυχὰς αἰσθημάτων ὑψηλὰ κατὰ τὴν ἰσχύν καὶ τὴν γενναϊότητα· οἱ ἄνδρες ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἠρῶθησαν εἰς αὐτὰς τοιαῦτα αἰσθημάτων· ἀλλ' ὑπάρχει ἀπόδειξις ἐνώπιον τῆς ὁποίας πρέπει τις νὰ ἐνδώσῃ· ἡ δὲ ἀπόδειξις αὕτη καταδεικνύει, ὅτι ἡ γυνὴ δύναται νὰ ἔχῃ τόσην γενναϊότητα ὅσον ἔχει καὶ ἔρωτα (1). Σώζεται ἐπιστολὴ τῆς Ἄννης Βολὴν πρὸς τὸν Ἑρρίκον, γραφείσα ὥρας τινὰς πρὸ τοῦ θανάτου τῆς. Ἰκανὸν μεγαλεῖον ἐκφράζει ἡ σκέψις αὕτη ἐντὸς ὀλίγου θ' ἀποθάω! . . . Ἐνταῦθα πᾶν ψεῦδος ἐξαφανίζεται ἐνώπιον τῆς ἀπειρίας τῆς ἀμοιβῆς ἢ τῆς ποινῆς· ἐνταῦθα φαίνεται ὁ ἄνθρωπος τοιοῦτος ὁποῖος εἶναι! τοιαύτη ἡμέρα εἶναι σκοτεινὴ ἴσως, ἀλλ' εἶναι ἀληθὴς ἡμέρα, φωτίζουσα τὸν βίον μας διὰ τοῦ φωτός, τὸ ὁποῖον διαδίδουσιν αἱ νεκρικαὶ λαμπάδες αἱ καιόμεναι περὶ τὸ φερετρόν μας.

Μεταφέροντες τὴν ἐπιστολὴν ταύτην τῆς Ἄννης Βολὴν, μεταφρασθεῖσαν κατὰ λέξιν· ἡ ἐπιστολὴ αὕτη παρέχει ἀφορμὴν εἰς σκέψεις ἱστορικὰς ἐπὶ βιογραφίας γυναικός.

• Μεγαλειότητε!

«Ἡ ὀργὴ τῆς μεγαλειότητός σας καὶ ἡ φυλακίσις μου εἶναι πράγματα τόσον ξένα δι' ἐμὲ, ὥστε ἀγνωσπῶς πρέπει νὰ γράψω πρὸς ὑμᾶς καὶ περὶ τίνος νὰ δικαιολογηθῶ· πολὺ δὲ περισσότερον ἀμνηχανῶ ὅτι ἡ

(1) Συζύγου τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἑρρίκου Η'. γῆρας τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ'.

(1) Σημειώτεον, ὅτι ὁ συγγραφεὺς τοῦ παρόντος ἱστορικοῦ διηγήματος εἶναι γυνὴ, ἡ Κυρία Abrantès.